

Измерване на резултатите (ReM) рамкова методология

Рамковата методология за измерване на резултатите (ReM)

Европейска Инвестиционна Банка

Септември 2017

Въведение

Кредитирането от ЕИБ е насочено към резултати. Извън ЕС, ние използваме Рамковата методология за измерване на резултатите (ReM) не само за да засилим процеса на оценяване, но и да увеличим възможността на ЕИБ да извършва мониторинг и да отчита реално постигнатите резултати. От въвеждането на Рамковата методология през 2012г., през ReM оценяване за извършване на преценка са преминали стотици проекти. При някои от първите проекти, одобрени по рамковата методология, които сега приключват, мониторингът и отчитането на резултатите, оценени в последствие, е все по-важен фокус.

Фокусът на рамковата методология е върху приноса на ЕИБ за целите на националните политики и тези на ЕС, както и нашите собствени цели; върху качеството и устойчивостта на проекта, на базата на резултати и възможността на промотора на проекта или посредника да постигне това в дадена оперативна среда; и приноса на ЕИБ, който се простира извън пазарната алтернатива.

Цели на ReM методологията:

- Да допълни предварителната оценка на очакваните резултати от проекта, на техническия и финансов принос на Банката към проекта, както и приноса за постигане на мандатните цели;
- Да изработи мониторинг и последваща оценка на резултатите на проекта; и
- Да засили възможността на Банката да отчете постигнатите резултати през вътрешните и външни заинтересувани лица.

Рамковата методология ReM в цикъла на проекта

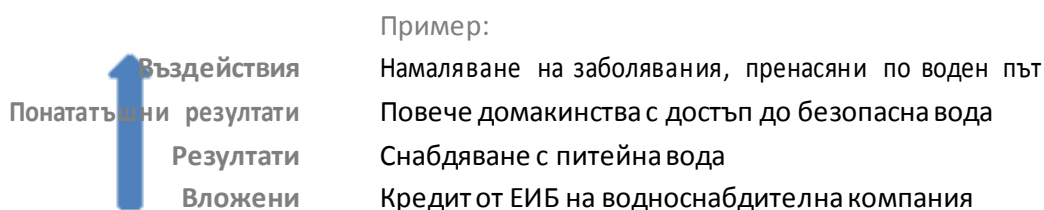
<p>Идентифициране и оценка на проекта</p> <p>От самото начало се идентифицират ясни, съобразени със сектора, стандартизирани и обективно измерими индикатори.</p> <p>Поставят се базови нива и цели, за да се уточнят резултатите от проекта.</p> <p>Проектите се определят според три „стълба“ – принос към политиката на ЕС; качество и устойчивост; и финансов и технически принос.</p>	 <p>Изпълнение на проекта</p>	<p>Втори ReM преглед</p> <p>Завършване на проекта +3 год., или края на съществуването на фонда (за микрофинансиране и собствен капитал).</p> <p>Изпълнението спрямо критериите се наблюдава през целия живот на проекта, оценява се и се отчита на два основни етапа.</p> <p>Първи ReM преглед</p> <p>При приключване на проекта или края на инвестиционния период (за посреднически операции).</p>
---	--	---

ReM индикаторите се измерват при оценка и по време на мониторинга до пълното завършване на проекта, неговото въвеждане в експлоатация и когато първите му резултати станат измерими. Това се очаква да е възможно обикновено до три години след завършване на проекта. Също така, рамковата методология, доколкото е възможно и удачно, ще се използва и за последваща оценка.

В етапа на оценяване се дефинират индикаторите и сроковете. В доклада на Борда се предоставя също и анализ на очакваните резултати от проекта по трите стълба.

ReM концептуална рамка

Концептуалната рамка ReM се основава на логичния рамков подход. С други думи, тя е проектирана така, че да покаже как приносът на ЕИБ (напр., кредит, технически съвети) генерира резултати (напр., електропровод, програма за обучение), които водят до понататъшни резултати (напр., подобрен достъп до електроенергия, подобрен институционален капацитет) и, с течение на времето, оказват въздействие (развитие на икономическата инфраструктура, регионална интеграция), които са в съответствие с мандатните цели на Банката.

Логичният рамков подход е отразен в структурата от 3 стълба на ReM методологията:

- Стълб 1:** Оценява се съответствието с мандатните цели на ЕИБ, както и приноса към приоритетите на ЕС и целите за развитие на страната.
- Стълб 2:** Оценяват се резултатите и възможността на промоторите да ги постигнат на базата на стабилността на експлоатацията и работната среда.
- Стълб 3:** Оценява се приноса на ЕИБ извън това, което могат да предложат местните пазари, по отношение на: (i) финансов принос; (ii) технически съвети; и (iii) улесняване.

3 стълба на ReM рамковата методология:

Оценяване по ReM методологията

Трите стълба се оценяват неазвисимо; не се дава цялостен обобщен рейтинг на проекта. Последователността и качеството на оценките по стълбове е гарантирано от съответните служби, както и от междуведомствена комисия, която преглежда индикаторите и оценките редовно. Скалата за оценяване за всеки от трите стълба е 4-степенна, в съответствие с най-добрите практики и стандарти на Групата за сътрудничество при оценяване:

Скала за оценяване по стълб 1:

- 1 – Приемливо
- 2 – Средно
- 3 – Значително
- 4 – Високо

Скала за оценяване по стълб 2:

- 1 – Слабо
- 2- Приемливо
- 3 - Добро
- 4 – Отлично

Скала за оценяване по стълб 3:

- 1 – Ниско
- 2 – Средно
- 3 – Значително
- 4 – Високо

Pillar 1

Съответствие с и принос към мандатните цели на ЕИБ, приоритетите на ЕС и националните цели

Оценяването по Стълб 1 се основава на два въпроса:

Стълб 1А: Проектът в съответствие ли е с мандатните цели на ЕИБ?

Стълб 1В: До каква степен проектът допринася за постигане на приоритетите на ЕС и целите за развитие на страната?

Мандатните цели на ЕИБ произтичат от Решението на Европейския парламент и Съвета за гарантиране на дейности на ЕИБ извън ЕС, със специални разпоредби за проекти за намаляване на и адаптация с климатичните промени, както и от Споразумението от Котону за проекти в страните от АКТБ.

Стълб 1В се основава на лесна логическа рамка, която очертава как приносът на ЕИБ генерира резултати, понататъшни резултати и въздействия, които допринасят за постигане на приоритетите на ЕС и на целите за развитие на страната. Приоритетите на ЕС са дефинирани в различни документи, в които е изложена политиката на ЕС за сътрудничество за развитие. Целите за развитие на страната са дефинирани от различни национални правителства като национални и секторни политики за развитие, стратегии или планове.

Дейности и трансакции, които не са позволени съгласно мандатите на Банката, обикновено се разглеждат и изключват от оценителски екип на ранен етап от процеса на оценяване, и повече не се обсъждат. Оценяването по Стълб 1 се основава на преценка на степента, до която даден проект се очаква да допринесе за постигане на (а) приоритетите на ЕС за страната, и (б) собствените приоритети на страната. Тези две измерения се преценят еднакво, така че проекти, които са от висок приоритет както за ЕС, така и за самата страна, се оценяват с “4 – Високо”, например, докато проекти, които са със среден приоритет и за двете, биха се оценили с “2”.

Стълб 2

Стабилност на дейността и очаквани резултати

Стълб 2 оценява очакваните резултати от дейността, като се взима предвид капацитета на спонсорите да постигнат тези резултати. Този стълб включва серия обективно измерими индикатори, които показват икономическите, социални, екологични и управленски резултати от дейността. Индикаторите по Стълб 2 се оценяват предварително, а реалните резултати се събират по време на самата дейност и изпълнението, където е приложимо, за мониторинг на изпълнението и отчетност.

Стълб 2 през цикъла на работа

Прилагането на рамковата методология ReM през цикъла на работа на проекта зависи от вида на дейността.

Преки дейности:

(напр., големи инфраструктурни проекти, рамкови програми и програмни кредити)

Посреднически операции:

(напр., операции във финансовия сектор – кредити на МСП и дружества със средна капитализация, фондове с дялово участие, микрофинансови институции)

При оценяване, референтните равнища (стойности по време на оценяване), очакваните стойности при Отчета при завършване на проекта (PCR) и очакваните резултати +3 години след приключване (PCR+3) се дефинират за всеки от индикаторите по Стълб 2. При етапите PCR и PCR+3, реалните стойности се събират и могат да бъдат обобщени в отчетите за резултатите, постигнати през дадена година.

При оценяването се разглеждат очакваните стойности, ако е възможно, на базата на съществуващото портфолио на посредника (напр., „брой на МСП“; „среден размер на кредитите“), за да се осигури индикативен рейтинг на очакваните резултати от развитието. Установяване на очакваните резултати за индикаторите за резултатите от развитието понякога не е възможно в момента на извършване на оценяването, при липса на информация за крайните бенефициенти, но изпълнението се оценява в края на инвестиционния период.

В това отношение, съществува значителна разлика между преките и посреднически операции. За преките операции, оценяването се извършва за един единствен проект, който, следователно, е познат подробно. За посредническите операции, и особено за тези, касаещи финансовия сектор (напр., микрофинансови, фондове с дялово участие, финансиране на МСП), бенефициентите обикновено не са известни предварително. Шаблоните за тези два вида операции са проектирани така, че да отразят тези разлики.

Индикатори по Стълб 2

За целите на отчетността и обобщението, са идентифицирани четири категории индикатори.

Таблиците за измерване по рамковия метод ReM включват:

Основни стандартни индикатори:

Трябва да се измерват, когато е възможно и удачно, за всички операции (напр., генерирани работни места, енергийна ефективност).

Секторни стандартни индикатори:

Трябва да се измерват за всички проекти от даден тип в определен сектор (напр., „намаление на прекъсванията на електрозахранването (часове)“ за енергопреносни проекти).

Таблиците за измерване по рамковата методология ReM включват, когато е приложимо:

Други приложими стандартни индикатори:	трябва да се измерват за всички проекти с определена характеристика („Домакинства, които могат да се снабдят с електричество, генерирано по проекта“ за кредитни линии или частни фондове с дялово участие, чиято цел е електроенергия от възобновяеми източници и проекти за енергийна ефективност).
Индивидуализирани индикатори: (конкретно за операцията)	които измерват очакваните резултати за развитие, специфични за дадена операция, които не могат да бъдат измерени със стандартни индикатори (напр., за транспортен проект с регионални измервания, „Време за свързване на две държави/икономически центрове (часове)“).

В допълнение към икономическите резултати, особен акцент се поставя и върху измерване на екологичните и социални резултати, където е приложимо. Това може да е, например, намаление на преките емисии в резултат на подобрене на индустриален комплекс, или брой деца, получили достъп до образование в резултат на социалната политика на инвеститорската компания. Когато е възможно, се дефинират стандартизираните индикатори с оглед на подобряване на отчетността по отношение на екологичните и социалните резултати (напр., „Тонове твърди отпадъци, които годишно се обезвреждат или третират годишно“).

Аналогично, когато е уместно, също се включват и стандартизирани и специфични за операцията индикатори, отразяващи подобрения в местното управление (напр. „Приемане на съответна сертификация по ISO (групата на ISO 9000 за управление на качеството)“; „Правна документация за отговорността и независимостта на Борда (y/n)“).

Предварително оценяване по Стълб 2

За **преки операции**, оценяването се фокусира върху степента, до която проектът представлява рационално разпределение на ресурсите и отговаря на нуждите на своите бенефициенти, включително на обществото като цяло, през целия цикъл на живот на проекта. Цялостната оценка по Стълб 2 се основава на три компонента:

Стабилност на проекта	Оценява капацитета на промотора на базата на индикатори, като дали проектът се осъществява на определена цена и навреме, както и проблеми, свързани с управлението.
Финансова и икономическа устойчивост	основана на очакваната икономическа възвръщаемост (ERR), или еквивалентна стойност, както и на финансова вътрешна норма на възвръщаемост (FIRR).
Екологична и социална устойчивост	Основана на оценка на опазването на околната среда и на социалните гаранции.

Един стабилен и устойчив проект, със значителни икономически ползи ($ERR > 10\%$) и среден рисков профил обикновено се оценява като „Добър“. Оценка „Отличен“ е вероятно да се даде на стабилен, устойчив проект с много атрактивни икономически ползи ($ERR > 15\%$) и ограничена рискова експозиция. Проект с ERR между 5 и 10% може да бъде оценен като „Приемлив“ в зависимост от оценката на ползите, които не са количествено изразени. Такъв проект може да бъде устойчив, но със сравнително скромни икономически ползи и/или висок рисков профил. Проекти с ERR под 5% обикновено се оценяват като „Маргинални/слаби“, и намесата на ЕИБ обикновено би се определила като неприемлива, освен ако ползите, които не са количествено изразени, на съставляват достатъчно убедителен аргумент в полза на финансова подкрепа от ЕИБ.

Преценката на ERR и други методи за икономическа оценка са описани в *Икономическата оценка на инвестиционни проекти от ЕИБ*.¹ За някои проекти, критериите могат да се прилагат гъвкаво, в зависимост от параметри като специфика на сектора, национални икономически нужди, както и това, че някои външни фактори не винаги могат да бъдат точно изчислени (напр., за градския сектор и железопътния транспорт). Има и проекти, за които ERR и/или $FIRR$ не могат да бъдат изразени количествено, например операции, които включват множество програми (напр., програми, рамкови заеми), или в случаи, в които няма надежден инструмент за оценка на възвръщаемостта. В тези случаи, стандартните референтни стойности и критерии не могат да бъдат установени за възвръщаемостта. Вместо това, се използват индикативни секторни стандарти, както и критерии, специфични за сектора, и други количествени/качествени методи (напр., икономическа ефективност). Ограничен брой критерии за успеха на проекта се идентифицират на етапа на одобрение за оценяване. Тези критерии се адаптират за конкретната ситуация и, доколкото е възможно, са обективни, количествено измерими и фокусирани върху въздействието на проекта върху бенефициентите. Например, избраните индикатори може да включват: нива на трафик, тарифи, покриване на разходи, брой потребители/бенефициенти, нива на продажби и ефективност на обслужване. Екологичната и социална устойчивост се оценява както подробно е описано в *Екологично и социално ръководство*.² Оценките на екологичните и социални гаранции водят до конкретен E & S рейтинг, който се отразява в окончателната оценка по този критерий. Ако даден проект не получи достатъчно добра оценка по този критерий при оценяването, проектът не се предлага за финансиране. Изискването за Чиста технология отчасти се покрива от целта на Дейността за климата, както е описано в Стълб 1 (тъй като се отнася за въглеродния отпечатък), и отчасти от екологичната оценка, където други въздействия и рисковете, свързани, например, с други замърсители, се взимат предвид.

1 <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/economic-appraisal-of-investment-projects.htm>

2 <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/environmental-and-social-practices-handbook.htm>

За **операции във финансовия сектор**, оценката се основава на очакваните по проекта резултати, качеството на оперативната среда и стабилността на посредника.

Очаквани кратко- и дългосрочни резултати се оценяват на базата на измеренията на увеличения достъп до финансиране (напр., брой, размер и общо заеми към крайните бенефициенти), запазени работни места и развитие на финансовия пазар, включително повишена конкуренция във финансовия сектор.

Стабилност на посредника се оценява на базата на финансови, управленски и E&S стандарти.

Качество на оперативната среда се оценява на базата на макроикономическата среда и оценка на риска за банковата сфера.

С други думи, цялостната оценка по Стълб 2 се базира на очакваните резултати, адаптирани към съображения за риска; тя оценява очакваните резултати, взимайки предвид вероятността те да бъдат постигнати.

Стълб 3

Технически и финансов принос на ЕИБ

Стълб 3 оценява приноса на ЕИБ за осъществяване на проекта, дефиниран като вложеното от ЕИБ в проекта, което е (i) необходимо предвид естеството на проекта, и (ii) и не би могло да бъде осигурено чрез пазарни алтернативи (тоест, на чисто икономическа основа). Стълб 3 допълва анализа на останалите два стълба, като оценява до каква степен приносът на ЕИБ е обоснован за проект, който се очаква да доведе до желани резултати.

Приносът на ЕИБ се оценява според трите категории: **финансов**, **технически принос**, и **улеснение**.

Финансовият принос на банката се оценява чрез сравнение с търговските алтернативи на базата на съдържанието и срочността на предоставените финанси; валутата, в която се осигурява финансирането, и сливане на кредитите с грантови ресурси.

Техническият принос на банката произтича от нейната институционална рамка и техническа компетентност, и обикновено включва услуги от техническо естество при изготвяне на проекта, структуриране на операцията и изпълнението на проекта. Може също да включва и по-обхватна работа в подкрепа на сектора, което ще е от полза за проекта.

Като многостранна финансираща институция, ЕИБ може да **улесни** повишаването на стандартите на проекта по отношение на обществени поръчки, екологични и социални стандарти, или управление. Участието на ЕИБ може също да изпрати достоверни сигнали относно качеството на проекта. Този принос се оценява по отношение на послания, които се изпращат на други финансисти и инвеститори, за осигуряване на иновативно финансиране, както и по отношение на подкрепата за по-тясно сътрудничество.

В перспектива

По същността си, рамковата методология за измерване на резултатите ReM е разработена така, че да е достатъчно гъвкава, за да отрази разликите в икономическите и социални среди, да отговори в бъдеще на промените в търсенето, както и да остане вътрешно полезна като инструмент за обучение. Междуведомственият екип по резултатите координира работата по отношение на методологични подобрения, дефиниране на насоки и обучения, както и хармонизиране на индикаторите с други МФИ.

Доколкото е възможно, ReM индикаторите са хармонизирани с тези на други международни финансови институции, за да се опростят изискванията за отчетност за клиента при съвместно финансирани операции. През 2013, ЕИБ подписа меморандум за разбирателство с 25 други МФИ, за хармонизиране на 27 секторни индикатори, а в момента се финализира хармонизирането на допълнителни 16 индикатора. Също така, ние хармонизирахме индикатори и с Европейската Комисия в рамките на „платформата за хармонизиране“ на ЕС за проекти за развитие, които изискват съчетаване на грантово и кредитно финансиране. Работи се и за хармонизиране на рамките за мониторинг на ЕИБ за в и извън ЕС.

Очаква се процесът на постоянно осъвършенстване на рамковата методология за измерване на резултатите ReM да продължи, което ще позволи на банката да допринесе още по-целенасочено за ефективността на развитието. Като се фокусира върху конкретни резултати, тази рамкова методология позволява на ЕИБ по-добре да оцени, наблюдава и отчита приноса на Банката за постигане на мандатните цели и цели за развитие.

Информационно бюро

3 +352 4379-22000

5 +352 4379-62000

U info@eib.org

Европейска Инвестиционна Банка

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

3 +352 4379-1

5 +352 437704

www.eib.org